

מועדי השבת שלח

יום	ער"ש מוצ"ש
י-ם	19.12 - 20.30
ת"א	19.28 - 20.33
חיפה	19.21 - 20.35
ב"ש	19.28 - 20.31
אילת	19.21 - 20.29

זמני היום והלימודים היומיים:

משבת שלח - יום ו'	(אופק ת"א)
עלות השחר	3.42 - 3.44
זמן הנחת תפילין	4.46 - 4.47
הנץ החמה (מישור)	5.36 - 5.37
הנץ החמה (הנראה)	5.39 - 5.41
ס"ז ק"ש מג"א	8.12 - 8.14
ס"ז ק"ש הגר"א	9.08 - 9.09
חצות היום	12.43 - 12.44
מנחה גדולה	13.19 - 13.20
שקיעת החמה	19.50 - 19.51
צאת הכוכבים ב'	20.40 - 20.41

דף יומי: עבודה זרה ג - ט

מועדי השבת קרח

יום	ער"ש מוצ"ש
י-ם	19.13 - 20.31
ת"א	19.29 - 20.34
חיפה	19.22 - 20.35
ב"ש	19.29 - 20.32
אילת	19.22 - 20.30

זמני היום והלימודים היומיים:

משבת קרח - יום ו'	(אופק ת"א)
עלות השחר	3.45 - 3.48
זמן הנחת תפילין	4.48 - 4.50
הנץ החמה (מישור)	5.38 - 5.40
הנץ החמה (הנראה)	5.42 - 5.44
ס"ז ק"ש מג"א	8.14 - 8.16
ס"ז ק"ש הגר"א	9.09 - 9.11
חצות היום	12.44 - 12.46
מנחה גדולה	13.20 - 13.21
שקיעת החמה	19.51 - 19.50
צאת הכוכבים ב'	20.41 - 20.40

דף יומי: עבודה זרה י - טז

יו"ר העמותה והעורך עו"ד שמואל כהן
כתובת: רח' פאת השולחן 8, תל-אביב
טל: 03-5234063, פקס: 03-5234063
דוא"ל: smuladv@netvision.net.il

ענג שבת

פרשת שלח - קרח

יוצא לאור ע"י העמותה להשרשת ערכים יהודיים לאומיים

לעילוי נשמת אספירנס דורף ז"ל יהי זכרה ברוך!

כ"ד בסיון ה'תשפ"ה
(20.06.2025)

חלה - ברכת ה' הפרטית על כל בית

בפרשת שלח אנו מצווים במצוות הפרשת חלה:
 "וְרֵאשִׁית עֲרֹכְתְּכֶם הָלַךְ תְּרִימוֹהָ פִּתְרִימוֹת גִּרְן כֵּן תְּרִימוֹ אֹתָהּ. מִרְאשֵׁית עֲרֹכְתֶיכֶם תִּתְּנוּ לָהּ תְּרִימוֹהָ לְדֹרֹתֵיכֶם." (במדבר ט"ו, כ-כא).
 ראשית העיסה מושווית לתרומת גורן, תרומה מהיבול.
 רש"י הירש מתייחס אל היחס בין ההפרשה מהיבול בשדה להפרשת מהעיסה הנעשית בבית. כשם שיש לנו תרומות ומעשרות מהיבול בשדה, כך יש לנו הפרשת חלה מהפעולות הנעשות בבית.
 תרומת הגורן מבטאת את הכרת האדם בברכת ה' ביבול השדה. כשאישי או אישה מכינים את העיסה, תחילתו של המזון הבסיסי - הלחם, הם רואים את השגחת ה' על כל אחד מבני הבית ומבטאים זאת בהפרשת החלה.
 החלה מבטאת את הברכה הביתית והמשפחתית. חיוב חלה כשיעור עומר המן שניתן במדבר, מבטאת את המשכת ההשגחה הפרטית במדבר, גם בחיי האדם בארץ ישראל.

בפתיחת הפרשה תולה הכתוב את חיוב חלה, בביאה אל הארץ: **כִּכְאֲכֶם אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְבִיא אֲתֶכֶם שָׁמָּה.** חז"ל למדו שמדובר בביאת כולכם דווקא, ולא בבואו של אדם פרטי.

על אף שמהותה של הפרשת חלה היא ביטוי הכרת האדם בהשגחת ה' עליו ועל ביתו, היא מחוברת אל הכלל.

"הלכה זו מזכירה לכל יחיד בישראל: בה בשעה שהוא זכאי וחייב לראות עצמו כנתון תחת השגחתו הפרטית של ה' - באותה שעה חייב הוא לזכור ששלומו ושלום כל יחיד תלוי בשלום כל ישראל ואין אדם זכאי לשבת באושר תחת גפנו ותחת תאנתו כל עוד אחד מאחיו הוא "בחוץ", נכרי בארץ נכר".

ההשגחה הפרטית לאדם מישראל אינה מנותקת ממצבו של כלל ישראל. תיתכן הפרדה בין האושר של האומה והאושר הפרטי, אולם האושר הפרטי של האדם לעולם לא יהיה שלם ללא הצלחת האומה. הצלחת האומה תלויה בהצלחת כלל ישראל בארץ ישראל, ובשפות עם כלל ישראל, גם מי שנמצא בנכר.

פרשת שלח מתחילה בסיפור המרגלים. התורה מדגישה בזהותם של המרגלים - **"בְּלִמָּה רְאִישֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל הָיוּ"** (במדבר י"ג, ג). כיצד ייתכן שמנהיגים חשובים, ראשי השבטים, חוטאים בחטא המרגלים? הזוהר והשל"ה מסבירים, שראשי השבטים חששו שהמעבר לארץ ישראל יגרום להם לאבד את מעמדם ואת תפקידם. שינוי מקום מגורים ותרבות, הופך לעיתים את ההנהגה הקודמת לחסרת יכולת, ומצמיח הנהגה חדשה. חשש זה הביא אותם להוצאת דיבה על הארץ. המעמד האישי המכובד עמד בניגוד לטובת העם. כאשר אדם מעדיף את טובתו כאשר היא פוגעת בכלל הוא עלול לחטוא בחטא דומה לחטא המרגלים. במלחמה בה אנו נלחמים, אסור לנתק בין גורל היחיד וגורל הכלל. כל אחד חייב להיות שותף בצרת הרבים, במאמץ החיילים והתומכים בהם, במשפחות החטופים, החללים והפצועים ובשלום אחינו בכל תפוצות ישראל השותפים עימנו בגורלנו.

אחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה העומדים בין בים ובין ביבשה המקום ירחם עליהם ויוציאם מצרה לרווחה ומאפילה לאורה ומשעבוד לגאולה. השתא בעגלא ובזמן קריב.

הרב משה שפטר, רב קיבוץ כפר עציון

חיים ינקלבסקי

בן אריה לייב הכהן ובשה ז"ל
נפטר ב-א' בתמוז תשע"ו.

דינה ינקלבסקי

בת משה ומרים אשכנזי ז"ל
נפטרה ב-א' בתמוז תשע"ו.

העלון מוקדש לזכר ולע"נ

יהי זכרם ברוך!

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב
משה אהרן דוד ושלמה,
הוא יברך וישמור ויציל את בנינו היקרים,
חיילי צבא הגנה לישראל ושאר הלוחמים למען בטחון
העם והארץ, ואזרחים - זקנים וצעירים, נשים, גברים וטף -
הנמצאים בצרה ובמצוקה, ונתונים למשיסה וסכנה בשבי.
הקב"ה ימלא רחמים עליהם לקיימם ולחזקם ולהחיות רוחם
ותקוותם, להציל מפסגר נפשם, להוציאם מצרה לרווחה
ומשיעבוד לגאולה.
ולפצועים שבהם ישלח ה' רפואה שלמה מן השמים, רפואת
הנפש ורפואת הגוף, ויזכו כולם לשוב במהרה לביתם ולארצם
ברואים ושלמים לחיים ולשלום, ויקווים בהם הכתוב: "לחבוש
לנשברי-לב, לקרא לשבויים דרור, ולאסורים פקח-קוח"
ונאמר אמן.

נתקנה ע"י מרן הרב הראשי הרב שלמה גורן זצ"ל.
מכון מורשת מרן הגר"ש גורן זצ"ל / בית "האידרא רבה" ירושלים

<div></div>	<div>לעילוי נשמת</div>
דיני השבוע ומנהגיו	יעקב יוסף שמעון נוחמה חיה כחן ז"ל

שבת פרשת שלח

הפטרה: "וישלח יהושע" (יהושע, ב, א).

מברכים החודש: תמוז

המזל: ליל חמישי שעה 9, 58 דקות ו-4 חלקים.

ראש חודש תמוז ביום החמישי וביום השישי הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה.

אין אומרים אב הרהמים ואין מזכירים נשמות.

במנחה: פרקי אבות פרק ג'.

יום רביעי, כ"ט בסיון, ערב ראש חודש, המתענים בערב ראש חודש מתענים ביום זה. אומרים יום כיפור קטן במנחה ואין אומרים תחנון.

ולמחרתו בברכת החודש

מן התורה אין ראש חודש אלא יום אחד בלבד - הראשון לחודש החדש. שני ימי ראש חודש, יום השני עיקר ויום הראשון אינו בא אלא מן הספק, שהיה בזמנו, כשחיכו לעדי החודש. משום כך נמנה יום ראשון של ראש חודש עם החודש שעבר (ל' בחודש שעבר), ורק מיום ראש החודש השני מתחילים למנות את החודש שנכנס. **לכן, אין להוסיף את המילה "ולמחרתו" בברכת החודש.** ראה: כצאן יוסף, ספר מנהגים, מופיע גם בסידור ווילנא. גם בלוח "דבר בעתו", שער זמנים בעתם. ראה גם בלוח לארץ ישראל של טוקצ'ינסקי, ובלוח כולל חב"ד **יעלה ויבוא' בתפילות ראש החודש**

מובא בשולחן ערוך (אורח חיים בהלכות ראש חודש סימן תכב, א): ערבית שחרית ומנחה מתפלל י"ח ברכות ואומר יעלה ויבוא ברצה ואם לא אמרו, בערבית אין מחזירין אותו, בין שר"ח יום אחד ובין שהם 2 ימים, מפני שאין מקדשין את החודש בלילה. אבל אם לא אמרו שחרית ומנחה, מחזירין אותו, ואם נזכר קודם שהתחיל מודים, אומר במקום שנזכר. אם לא נזכר עד אחר שהתחיל מודים, כל עוד לא סיים תפילתו חוזר ל'רצה' ואומר 'יעלה ויבוא' וממשיך כסדר התפילה עד גמירא. נזכר אחרי הפסוק 'יהיו לרצון' (השני - לפני 'עושה שלום'), חוזר לתחילת שמונה-עשרה, אף כי לא עקר גלגיו ואמר 'עושה שלום'.

החוזר לראש התפילה חוזר ואומר תחילה ה' שפתי תפתח'.

שליח ציבור ששכח לומר יעלה ויבוא'
ש"ץ, כל עוד לא סיים חזרת הש"ץ דינו כדין היחיד ששכח וחוזר כאמור לעיל. אך אם סיים כבר את חזרת הש"ץ, מפני טורח הציבור שוב אינו חוזר לראש התפילה, אלא סומך על תפילת מוסף שעתיד להתפלל.
שליח ציבור ששכח לומר יעלה ויבוא' בתפילת לחש שלו, בתפילת שחרית ובתפילת מנחה אינו חוזר, מאחר שהוא אומרה בתפילה שחוזר בחזרת הש"ץ.

יעלה ויבוא בברכת המזון

אומרים יעלה ויבוא' בברכת המזון, בברכה השלישית, לפני 'ובנה ירושלים' בכל סעודה שאוכל בין ביום ובין בלילה.

"הודו לה' כי טוב" -

"ענין בטור שהשליח ציבור אומר (בקול): "הודו לה'..." והקהל עונים אחריו "הודו לה'...", והוא אומר "יאמר נא...", והקהל עונים אחריו "הודו לה'...", וכך ב: "יאמרו בית אהרונך...", יאמרו נא יראי ה'..." והציבור עונה "הודו לה' כי טוב..." (מובא בשולחן ערוך תכב, במשנה ברורה ג כ), וכן ראו לבוש תכב, ס"ג, פרי מגדים א"א ס"ק ח).

שבת פרשת קרח

הפטרה: "ויאמר שמואל" (שמואל א' יא, יד).

במנחה פרקי אבות: פרק ד'.

קדוש/ברכת הלבנה: מלל שני ד' בתמוז עד ליל שישי ט"ז בתמוז.
כשמברך הברכה אינו פונה אל הלבנה, אלא פניו לכיוון שמתפללים ונותן עיניו בה ומברך.

טעויות ושגגות מצויות בתפילה (מבוסס על שיח תפילה) סיום ברכת גאל ישראל: כולם בדעה אחת: בקול.

הגרי"א הנקין (לצד פעילותו ב"עזרת תורה" נודע הרב יוסף אליהו הנקין כאחד מגדולי הפוסקים בארצות הברית. בשנות הארבענים והחמישים של המאה ה-20 רבים החשיבו אותו ל"מרא דאתרא של אמריקה" - ביטוי שבו השתמש כלפיו הרב **יוסף שלום אלישיב**. לוח הדינים והמנהגים לבית הכנסת המבוסס על פסקיו, היוצא לאור על ידי "עזרת תורה", הוא הנפוץ ביותר בארצות הברית עד היום - בדומה ללוח ארץ ישראל' של הרב **יחיאל מיכל טיקוצ'ינסקי** בארץ). בספרו "עדות לישראל כתוב: "ראיתי להעיר שמה שיש חזנים נוהגים לומר חתימת גאל ישראל' בלחש הוא שלא כדין, כי תקנת חכמים שהש"ץ יתפלל בקול מיוצר' עד אחר שמונה עשרה בכדי להוציא את מי שאינו בקי, ואפילו כשכולם בקיאים התקנה קיימת. ואף שאצלנו אומר הש"ץ רוב הברכות בלחש הוא משום שבדיעבד יוצאים בקיצור של כל הברכה עם מה שאומר סמוך לחתימה. אבל על כל פנים הפתיחה של הברכה שפותחת בברוך, והחתימה ומעט מן החתימה סמוך לה מחוייב לאמור בקול רם.

ומנהג הספרדים שהש"ץ אומר בקול רם כל התפילה" (ובודאי שאז מחוייב לסיים גם גאל ישראל' בקול רם). ("עדות לישראל" עמ' קכ"ד).

שו"ת רבבות אפריים (ח"א סי' ע"א): (הרב אפרים גרינבלט, היה פוסק הלכה בארצות הברית, ובאחרית ימיו (נפטר בשבט, תשע"ד) בירושלים. מפורסם בשל תשובותיו הרבות). הביא שיש לש"ץ לומר גאל ישראל' בקול. למנהג אשכנז יש לענות אחריו סיים ואין זה הפסק, ומי שרוצה להוציא עצמו מפלוגתא יסיים גאל ישראל יחד עם החזן כעצת המשנה ברורה (שולחן ערוך סו במשנה ברורה ז, ס"ק לה): "... גם לכתחילה ראוי להתחיל תפילת שמונה עשרה עם השליח צבור והקהל בשווה. אלא עצה אחרת יש, ונכון לעשותה כדי לצאת לכולי עלמא: שיכוין לסיים עם השליח צבור בשוה ואז אינו מחויב לענות אמן. או שיתחיל שמונה עשרה מעט קודם השליח צבור, דהיינו הפסוק ה' שפתי תפתח, דבזה המעט ודאי אין להקפיד, דאין ניכר כלל הקדמתו. **תשובות והנהגות:** אין למנוע ממי שנמצא בתפילה וממי שנמצא בין הפרקים לענות אמן בסיום גאל ישראל, לכן יש לומר גאל ישראל' בקול (ח"א סי' קה).

מגן אברהם: אם מסיים יחד עם הש"ץ גאל ישראל אינו מחויב לענות אמן.

שולחן ערוך (קיא, א ובמשנה ברורה): "צריך לסמך גאולה לתפלה, ולא יפסיק ביניהם אפילו באמן אחר גאל ישראל ולא בשום פסוק, חוץ מה' שפתי תפתח. הגה: ויש אומרים שמותר לענות אמן על גאל ישראל' וכן נוהגים (משנה ברורה: היינו אחר החזן ולא אחר עצמו).

דהיינו, גם השולחן ערוך והמשנה ברורה ברור להם שיש לש"ץ לסיים בקול גאל ישראל' הבעיה היא רק אם לענות אמן בקול (אם זה הפסק בין גאולה לתפילה) או להתנהג בדרך אחרת כנ"ל.

הרמב"ם בפרק ט' מתפילה (הלכה א) מסביר שמדינא ראוי לשליח צבור לומר ברכת גאל ישראל בקול רם. הסברו: שכשהש"ץ אומר בלחש ולא שומעים לא קיימו מצות פורס על שמע (פורס על שמע לשון חתיכה פרוסה, שאין אומרים אלא קצת ממנה). לכן, כדי שציבור יצא ידי חובה על הש"ץ לסיים הברכות בקול ובכלל לא גאל ישראל' וציבור יענה אמן או יתחיל התפילה יחד עם הש"ץ.

קובץ מבית לוי (ב"יד הגרש ואזנר חלק ו' עמ' כד): "בתפילת שחרית יסיים ברכת גאל ישראל' עם הש"ץ בשוה, או שיתחיל לומר ה' שפתי תפתח מעט קודם שמסיים הש"ץ גאל ישראל. ולא יסיים הש"ץ ברכת גאל ישראל בלחש".

הליכות שלמה (אוסף הלכות הגרש"ז אורבך על תפילה פ"ג, ה"ח): "שליח צבור יסיים ברכת גאל ישראל בקול רם.

זווית הלכתית

הרב חן שרג‏
דרך צלחה לרבנות, לימודי רבנות דרך האינטרנט

האם וכיצד ניתן לסדר את הבית ולהחזיר למקום צעצועים, סכ"ם וספרים חזרה למקום בשבת?

אסור לברור פסולת מאוכל אך נחלקו הפוסקים האם יש איסור בורר במיין. לדעת ה"פרי מגדים" איסור בורר לא שייך במיין, שכן אין הבחנה בין אוכל לפסולת, ("הי אוכל והי פסולת"). ולכן, לשיטתו אין צורך להקפיד למיין לשימוש מיידִי ("לאלתר"). על פי גישה זו, ניתן לסדר סכ"ים על השולחן לפני הסעודה, למיין פירות בצלחת מסודרת, ואף לארגן חפצים בבית - כמו משחקים, סידורים וסכ"ים במגירה - גם אם השימוש בהם אינו מיידִי. מנגד, ה"ביאור הלכה" (סימן שי"ט ד"ה היו לפניו) חלק על כך לדבריו, גם במיין חפצים קיים איסור בורר, משום בורר שכל מין מתוקן יותר כשהוא מסודר בנפרד.

הפוסקים האחרונים נחלקו בשאלה נוספת. האם איסור בורר חל רק על מאכלים או גם בחפצים כגון סכ"ים וצעצועים המפוזרים בסלון שהרי הם אינם מאכלים ואינם גדלים בקרקע. בגמרא כתוב שהעושה חבית חרס בשבת חייב משום "שבע חטאות", רש"י בפירושו כתב שאחת מהן היא "בורר הצורות הגסות מתוכן". מכאן הוכיח ה"ט"ז (שי"ט סק"ב) שיש בורר גם בכלים.

לפי שיטת המחמירים תהה "ערוך השלחן" (שי"ט;ח) "איך מצאנו ידינו ורגלינו בכמה דברים כגון שמונחים מעורבים כפות ומזלגות וסכנים ... וכן כשתלויים הרבה בגדים על הכותל ... וכן אם היו מונחים הרבה ספרים מעורבין ... ואם יש ברירה בכל דבר לא מצאנו ידינו ורגלינו בהרבה עניינים". ואכן יש שהחמירו בכל המקרים הללו. הפתרון לשיטה זו, הוא ליטול בכל פעם חפץ ללא הבחנה, מהסכ"ים בספרים או בערימת הכביסה ולהניחם במקומם ("מה שיוצא אני מרוצה"). כך מובא בשם הגרשז"א אויערבך (שש"כ ג; הערה רלג) שבצורה זו אינו עושה פעולה של ברירה ומיין.

לעומת זאת, היו שהתירו מיין בגדים, כלים וספרים מכמה סיבות. ראשית, לדעת האור שמח וכך כתב ערוך השלחן דברים גדולים וניכרים לא שייך בהם דין בורר. "דבדבר הניכר הרבה לעין הרואה לא שייך לומר בזה ברירה שאין זה ברירה אלא נטילה בעלמא וכל אלו הדברים שחשבנו הם נראים לעין כמו בבגדים וכלים וספרים כמובן ואין לומר הא גם שני מיני פירות נראים לעין כמו תאנים וענבים דאינו כן דמתוך קטנותן וריבויין צריכין לברור זה מזה מה שאין כן בבגדים" (ערה"ש שם) וכך כתב גם הרב עובדיה: "אבל בסכנים כפות ומזלגות שאין צורך במבט חודר להבחין ביניהם, והם נפרדים זה מזה בפני עצמם, וכן בגדים וספרים שהם שונים זה מזה במראה ובאורך וברוחב וכיו"ב, לא שייך בהם דין ברירה..... שהדבר ניכר לעין כל רואה לא שייך בזה ברירה". שנית, שמא הלכה כדעת הפרי מגדים שמיון, שבו שני הסוגים נחוצים לא מוגדר כבורר. שלישית, שמא אין איסור בורר אלא במאכלים או בגידולי קרקע. ורביעית שמא כשבורר לשימוש הבא זה נחשב בורר לסעודה הקרובה שמותר (כדעת רבנו ירוחם).

הנהגה לדורות

עו"ד דוד שפירא

מחבר הספר תורת המשא ומתן

משבר המנהיגות לאחר מות יהושע: החלל הריק שהוליד את תקופת השופטים

מות יהושע בן נון סימן נקודת מפנה דרמטית בתולדות עם ישראל. בניגוד למעבר המתוכנן ממשה ליהושע, מותו של יהושע השאיר חלל מנהיגותי עצום ללא יורש מוגדר. הפסוקים בסוף ספר יהושע מתארים מציאות עגומה: "וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיָּמָת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון עֶבֶד יְיָ בֶּן מֵאָה וְעֶשֶׂר שָׁנִים." אך החמור מכך - גם הזקנים שהאריכו ימים אחריו נִפְטְרוּ, וכן אלעזר הכהן הגדול, שותפו המיועד של יהושע בהנהגה. כזכור, בחומש המדבר ד' הנחה לגבי יהושע "ולפני אלעזר הכהן יעמד ושאל לו במשפט יהושע" "לפני יי"י על־פיו יצאו ועל פיו יֵבֹאוּ הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֹתוֹ וְכָל הָעֵדָה." אך אין אזכור לקיום הוראָה זו: "הַכְּתוּב מְדַגֵּשׁ אֶת-עוֹמֵק הַמִּשְׁבֵּר: "וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל אֶת יְיָ כָּל יְמֵי יְהוֹשֻׁעַ וְכָל יְמֵי הַזִּקְנִים אֲשֶׁר הָאֲרִיכוּ יָמִים" אחרי יְהוֹשֻׁעַ. "הַמְשַׁמְעוֹת בְּרוּרָה - עִם מוֹתֵם שֶׁל דּוֹר הַמְּנַהִיגִים, נוֹתֵר הָעַם לֵאמֹר הַדְּרָכָה רוּחֲנִית וּמִדִּינִית. הָעַם, שֶׁהִתְרַגַּל לַהֲנַחְגָּה רִיכוּזִית וּכְרִיזְמָטִית, מִצֵּא עֲצֻמוֹ פְּתָאוּם לֵאמֹר כְּתוּבַת בְּרוּרָה. טְבַעִי, שֶׁלֵּאל יְהוֹשֻׁעַ, כֵּהן גָּדוֹל אוֹ זִקְנִים, הָעַם יַחֲפֹשׂ פְּתָרוֹן לַמִּינוִי מִנְהִיג שְׁעָה שֶׁלֹּא בְּרוּר אֵיךְ יֵשׁ לַהֲתַנְהַל. לִכֵּן, סֵפֶר שׁוֹפְטִים פּוֹתֵחַ בִּשְׁאֵלַת "בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בִּיְיָ לֹא־מָרָא מִי יַעֲלֶה לָנוּ אֵל הַכְּנַעֲנִי בַּתְּחִלָּה לְהַלְחֵם בּוֹ?"

ד' מוֹדִיעַ לָהֶם כִּי "יְהוּדָה יַעֲלֶה" וַיְהוּדָה-סוֹגֵר בְּיָתִית עִם שִׁמְעוֹן לִפְּנֵי "עֲלֶה אִתִּי בְּגֵרְלִי וְנִלְחַמְהָ בַּכְּנַעֲנִי וְהִלַּכְתִּי גַם אֲנִי אִתְּךָ בְּגוֹרְלֶךָ וְיִלְךְ אֹתוֹ-שִׁמְעוֹן." לִפִּי הַמַּלְבִּי"ם הַפְּנִיָּה לְדִי הִיִּיתָה דֶּרֶךְ הָאוֹרִים וְתוֹמִים שֶׁלֹּא הָיוּ בְּשִׁימוּשׁ בְּפוּעַל עַל יְדֵי יְהוֹשֻׁעַ: "בַּחֲיִי יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר הַצֹּרִיךְ לְשֹׂאֵל בְּאוֹרֵים וְתוֹמִים כִּי יְהוֹשֻׁעַ סִידֵר הַכֹּל עִפְי" דְּבַרִּי ה' ... אֲבָל בְּמוֹת הַצֹּרִיכִי לְשֹׂאֵל בְּאוֹרִים וְתוֹמִים. א) מִי יַעֲלֶה כִּי בַּחֲיִי יְהוֹשֻׁעַ הִיָּה הוּא הַמַּצְבִּיא אֶת הָעַם, עֵתָּה שְׁאֵלוֹ מִי יַעֲלֶה בַּתְּחִלָּה, ב) תְּחִילָה כִּבְשׁוּ כּוֹלֵם בִּיחָד, וְעֵתָּה הוֹצֵרְךְ כֹּל שֶׁבֹט לִכְבוֹשׁ אֶת חֻלְקוֹ, כְּמוֹ שֶׁאִמַּר (יְהוֹשֻׁעַ יג) אֲנֹכִי אוֹרִישׁם רַק הַפִּילָה בְּנַחְלָה, לִכֵּן שְׁאֵלוֹ מִי יִכְבוֹשׁ בַּתְּחִלָּה שֶׁאֵם לֹא יַצְלִיחַ הָרָאשׁוֹן יֹאמַר הַכְּנַעֲנִי כִּי בְּמוֹת יְהוֹשֻׁעַ נִשְׁתַּה גְּבוּרָתָם." (מַלְבִּי"ם שׁוֹפְטִים א'א')

הַבְּרִית הַצִּלִּיחָה אֵךְ רוֹב הַשִּׁבְטִים לֹא הִצְטַרְפוּ וְכֵן לֹא הִצְלִיחוּ בְּכִיבוֹשׁ חֻלְקָם בֶּאֱרָץ. יִתְרָה מֶכֶךְ, סֵפֶר שׁוֹפְטִים פּוֹתֵחַ בְּתִיאוּר כִּלְלִי שֶׁל הַתְּנַהּלוֹת הָעַם בְּאוֹתָהּ תִּקְוָפָה. הָעַם הַתְּנַתֵּק לִגְמָרִי מֵהַקֶּשֶׁר עִם רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם: "וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הָרַע בְּעֵינֵי יְיָ וַיַּעֲבֹדוּ אֶת הַבַּעַלִּים. וַיַּעֲזְבוּ אֶת יְיָ אֱלֹהֵם אֲבֹתָם הַמּוֹצִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּלְכּוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים מֵאֱלֹהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחֲוּ לָהֶם וַיִּכְעֹס אֶת-יְיָ. וַיַּעֲזְבוּ אֶת-יְיָ וַיַּעֲבֹדוּ לְבַעַל וַלַּעֲשֹׁתָּרוֹתָיו. וַיְחַר אֶף יְיָ בְּיִשְׂרָאֵל וַתִּזְנֶם בִּיד-שְׁסֹם וַיִּשְׁסוּ אוֹתָם וַיִּמְכְּרִם בִּיד אוֹיְבֵיהֶם מִסְבִּיב וְלֹא יִכְּלוּ עוֹד לַעֲמֹד לִפְנֵי אוֹיְבֵיהֶם. לְכָל אֲשֶׁר יֵצְאוּ יָד יְיָ הַיְּתֵה בָם לַרַעָה כֹּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְיָ וְכֹאֲשֶׁר-נִשְׁבַּע יְיָ לָהֶם וַיַּצֵּף לָהֶם מָאָד." '

הַתּוֹצֵאָה הַיְּתֵהָ הַדֹּסִנִּית. לֵאמֹר מְנַהִיגוֹת מְרַכְזִית, כֹּל שֶׁבֹט פֶּעַל לַעֲצֻמוֹ. חֲמוּר מֶכֶךְ, לֵאמֹר הַדְּרָכָה רוּחֲנִית, הָעַם סְטָה בְּמַהִירוֹת מִדֶּרֶךְ הַתּוֹרָה: "וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הָרַע בְּעֵינֵי יְיָ וַיַּעֲבֹדוּ אֶת הַבַּעַלִּים." הַחֲלָל הָרִיק־שׁנוֹצֵר הוֹלִיד אֶת תִּקְוַת הַשׁוֹפְטִים -עֵידִן שֶׁל אֲנִרְכִּיָּה מַחְזוּרִית. בַּמִּשָּׁךְ 053 שָׁנָה, הָעַם נֶעַ בֵּין חֲטָא לַעֲוֹנָשׁ, מִצּוּקָה לַגְּאוּלָּה זִמְנִית.